

## Willem van Zuylen.

wist hij al dat ik met „iets” bezig was en dan, met een hartelijkheid die ééinig Van Zuylensch was, hitste hij me aan voort te maken, dóór te zetten, informeerde elk oogeblik hoe 't ermee ging. „Jongelui moeten aangevuurd worden”, zei hij.

Toen ik gereed was, heb ik hem in een langen avond mijn werk voorgelezen. Hij zat tegenover me, op een chaise-longue op den rand vooruitgeschoven, het bovenlijf naar me gestrekt, de oogen strak op me gericht, zich gevend in een geheele ingespannen luistering. Telkens brak hij even mijn lezing af met korte opmerkingen: Ja, ja, heél goed zóó. Zou je dáár niet iets bekorten? God ja, dat zal ik wel goed doen! Stil, ik heb het type al! Da's net iets voor Hein Poolman! Nee' lees dat nog eens, dat begrijp ik niet! Ja, ja, dat doet 'et wel!

En als een bedrijf uit was zei hij: „Nou rusten we even”. Dan streek hij zich op de chaise-longue in, ging tegen de leuning liggen en vertelde me van vroeger.

Vóór vijf jaren had hij me alles verteld, zijn geheele leven, maar de schat zijner herinneringen was onuitputtelijk. Altijd had hij weer iets nieuws.

— Heb ik je al verteld dat... Nee? Nou...

En ik herinnerde me toen hij dáár zoo zat te spreken en ik luisterend, *hoe* hij mij vóór vijf jaren dicteerde. Zoo gelukkig bewust toen, dat hij er was, trotsch op zijn leven, dat veelbewogen bohémien leven, waarvan hij me woordelijk liet opschrijven: „Ik behoef mij voor mijn leven niet te schamen. Die gedachte kan ik uitspreken de hand op het hart, het hoofd omhoog. Wat ik deed in dat leven heb ik gedaan met de beste bedoelingen en als ik dikwijls gefaald heb, was dit grootendeels de schuld van omstandigheden en van invloeden, die werkten buiten mij om...

Allen nadruk legde hij toen op de gebeurtenissen. Van zijn kunst sprak hij weinig. Als er tegenslag kwam en hij scheen van 't tooneel weg te moeten, dan betreurde hij zijn verrukkelijk bohémien bestaan”.

Sprak hij van het tooneel dan lachte hij, zoo zonnig als Van Zuylen alleen lachen kon. „Ja, en toen heb ik met een gezelschapje dat ik bij mekaar had gezocht, voor-

stellingen gegeven in Ouderkerk en dan gingen we om drie uur 's morgens, tegelijk met de varkens in een schuit terug naar Amsterdam.

O, o, wat een mop!

Dan grinnikte hij even, zachtjes. Maar zijn gezicht betrok weer: „En in Amsterdam vond ik mijn vader en die nam me meê naar huis!”

Langzaam, met zachte stem, de oogen vol tranen, vertelde hij verder: „Nooit zal ik de



PROFESSOR CRAMPTON.

sombere veertien dagen vergeten, die er volgden na mijn thuiskomst. Och, och, wat voelde ik me diep, diep ongelukkig. Zóó uit het volle frissche leven in den dood, zóó uit de heerlijke vrijheid in een gevangenis, zóó uit een subliem zigeunerbestaan in een alle energie doovend, afmattend werk. 't Ging vader wat beter, hij had een hoeden- en pettenwinkeltje in de Snoekstraat en ik moest daar den heelen langen dag petten persen, petten persen, petten persen!

Ik hilde, ik beet me op de lippen in een